

УДК 633.85.494 (477.64)

ВПЛИВ СОРТІВ РІПАКУ ОЗИМОГО НА ВРОЖАЙНІСТЬ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Жужа М., магістр 1-го року навчання,

Науковий керівник: Нінова Г.В., к.с.-г.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: Stepina557@gmail.com

Постановка проблеми. Ріпак за останнє десятиріччя зміцнив свої конкурентні позиції на світовому ринку серед олійних культур, суттєво збільшилися валові збори насіння та розширилися ринки збуту, ринкові ціни на насіння і продукти переробки досягли високого рівня [1].

У сучасних умовах, поряд із вдосконаленням структури посівних площ рішення проблеми адаптивної інтенсифікації рослинництва повинно базуватися на ефективному використанні ґрунтово - кліматичних ресурсів. Удосконалення системи землеробства суттєво підвищується роль озимих культур, серед яких особлива роль належить озимому ріпаку, як джерелу олії [2].

Площа посівів ріпаку в світі сягає 24 млн га за середньої врожайності 13-15 ц/га [3].

Ініціативи ЄС по біодизелю формують величезний додатковий попит на ріпакову олію, що є одним із основних чинників зростання виробництва ріпаку в Україні [4].

Найбільшими виробниками ріпаку у світі на сьогодні є країни ЄС (21,6 млн. т), Китай 913,5 млн.т), Канада (11,8 млн.т), Індія (7,2 млн.т), Австралія (1,9). Україна з виробництва насіння ріпаку ділить з Австралією 5-6 місце.

Озимий ріпак в богарних умовах сухостепової зони України рахувався неможливим через низьку вологозабезпеченість, малосніжні зим з різкими перепадами температур. Відсутність даних по росту, розвитку, закономірностям продуктивності сортів не реалізовано продуктивний потенціал культури. Тому дослідження з підвищення ефективності ріпакосіяння в зоні сухого Степу залежно від сортів є актуальними.

Мета статті. Виявлення особливостей формування урожайності озимого ріпаку на чорноземі звичайному степової зони в залежності від сортів.

Основні матеріали дослідження. Закладено дослід в умовах товариства ООО «Ольвія» Приазовського району на середньо-суглинкових південних чорноземах.

В дослідженнях використані сорти озимого ріпаку Атлант, Торес, Верітас, Елмер.

Показники структури врожаю озимого ріпаку 2018 року свідчать, що вищі показники урожайності отримані по сорту Атлант-2.99 ц/га, решта мали у 3.6 -5.8 разів меншу.

Висновки. Наведені дані свідчать, що сорти суттєво впливають на врожайність ріпаку озимого.

Список використаних джерел:

1. Хонермайер Б. Озимий ріпак–його цінність /Б. Хонермайер, М.Гаутхай// Пропозиція. - 2003.- № 6. С. 48-49.
2. Дыренко, М.А. Технологические основы возделывания озимого рапса в засушливых условиях / М.А. Дыренко // Деловой вестник АПК. Ставро- польский край. -№1, 2012. - С. 54-58.
3. Панасюк М.Г. Продуктивність рапсу озимого в залежності від попередників і рівнів живлення в Західному Лісостепу// Новітні технології вирощування сільськогосподарських культур – у виробництво.: Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених. – К.: Інститут землеробства. УААН, 2004. – С. 41-42.
4. Бардін Я.Б. Ріпак: від сівби – до переробки /Ярослав Богданович Бардін. – Біла Церква: Світ, 2010. – 107 с.